

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa S. Ś.
przeciwko (...) Bank S.A. w W.
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 października 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 5 września 2017 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego,**
- 3. przyznaje adwokatowi M. J. od Skarbu Państwa - Sądowi Apelacyjnemu w (...) kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) powiększoną o kwotę należnego podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 września 2017 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości, która zarysowała się na gruncie interpretacji art. 190 ust. 3 Konstytucji RP w związku z art. 178 ust. 1 Konstytucji w zakresie dotyczącym stosowania przepisów uznanych przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodne z Konstytucją w sytuacji, której Trybunał Konstytucyjny określił w swoim orzeczeniu moment utraty mocy aktu normatywnego inny niż ogłoszenie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego; wyrazem tych rozbieżności są m.in. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2009 r., III UK 96/08, oraz z dnia 23 stycznia 2007 r., III PK 96/06 z jednej strony oraz orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2006 r., IV CSK 28/06 lub z dnia 20 kwietnia 2011 r., I CSK 410/10, prezentujące pogląd przeciwny.

Potrzeba wykładni przepisów prawa budzących wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, oznacza sytuację, w której w sprawie występuje kwestia o niejasnym charakterze, będąca źródłem istotnych wątpliwości lub różnic zdań w orzecznictwie, mająca znaczenie dla oceny dochodzonego roszczenia (tak Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ. oraz z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, nie publ.).

Twierdzenia skarżącej nie wystarczają do wykazania, by w sprawie doszło do ziszczenia się przesłanki wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przesłanki tej nie spełnia samo powołanie się na konieczność wykładni art. 190 ust. 3 w zw. z art. 178 ust. 1 Konstytucji oraz zaprezentowanie uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej. Skarżąca ograniczyła się do stwierdzenia istnienia potrzeby wykładni

przepisów prawnych budzących wątpliwości w orzecznictwie, lecz skarga nie zawiera szerszego rozwinięcia tych wątpliwości ani pogłębionej analizy prawnej. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie wyjaśniono, na czym polegają wskazywane wątpliwości odnośnie do przywołanych kilku orzeczeń Sądu Najwyższego. Ograniczenie się do lakonicznego i ogólnego wyводу oraz brak szerszego rozwinięcia wniosku w tym zakresie uniemożliwia weryfikację, w jakim zakresie wiąże się on, w intencji skarżącej, ze wskazaną przesłanką przedsądu kasacyjnego. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu elementów kreatywnych skargi, ani tym bardziej się ich domyslać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Niezależnie od powyższego Sąd Najwyższy wskazuje na okoliczność, że w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 kwietnia 2015 r., P 45/12 (OTK-A 2015, nr 4, poz. 46) Trybunał Konstytucyjny wskazał na jedynie prospektywny skutek tego wyroku. Co więcej, ustawodawca, dokonując zmian normatywnych w związku z tym wyrokiem w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1854), która weszła w życie w dniu 27 listopada 2015 r., i usuwając z systemu prawnego instytucję bankowych tytułów egzekucyjnych, wyraźnie postanowił, że bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po dniu wejścia w życie tej ustawy. Utrzymanie w mocy bankowych tytułów egzekucyjnych powstałych przed datą wejścia w życie wskazanej ustawy oznacza, że niedopuszczalne jest ich podważanie w trybie powództwa opozycyjnego (art. 840 § 1 k.p.c.) albo wznowienia postępowania o nadanie im klauzuli wykonalności, które doprowadziło do ich powstania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2018 r., III CZP 2/18 (nie publ.), tylko na tej podstawie, że w wyroku z dnia 14 kwietnia 2015 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł o niekonstytucyjności instytucji bankowych tytułów egzekucyjnych (por. ponadto także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2018 r., V CSK 659/17, nie publ.). Ta sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie, gdyż klauzula wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko

powódce nadana została postanowieniem z dnia 29 listopada 2013 r. Oznacza to, że przedmiotowy tytuł zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 25 września 2015 r. zachował moc (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2017 r., II CSK 440/16, nie publ., i z dnia 9 lutego 2018 r., I CSK 390/17, nie publ.).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Ze względu na sytuację osobistą i finansową skarżącej Sąd Najwyższy na podstawie art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. postanowił nie obciążać jej kosztami postępowania kasacyjnego.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym przez adwokata M.J. Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 2, § 3, § 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 6 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1714 ze zm.).

jw